

„Co nam wolno, a czego nie możemy robić?” - prawo autorskie

PRZYBIJ PIĄTKĘ I PODAJ ŹRÓDŁO!

Małpa Eugenia

Prowadzi poczytnego bloga z super pomysłami ... szkoda tylko, że jej czytelnicy nie wiedzą, że to nie są JEJ pomysły.

Chomik Ambroży

Chomikuje różne fajne publikacje, którymi chętnie dzieli się ze światem, niestety nie pytając o zgodę autorów.

Leniwiec Stefan

Chętnie korzysta z cudzych pomysłów, ale jest zbyt leniwy, by dotrzeć do źródła gdy chce się nimi podzielić z kolegami.

Kura Janina

Wielka fanka blogów, jednak nie reaguje kiedy materiały jej ulubionych blogerek pojawiają się gdzieś bez podania źródła.

Papuga Genowefa

Kopiuje pomysły przerabiając je delikatnie swoim kolorowym piórem i podaje je na blogu jako swoje.

High 5
Designed by Freepik and Prettygrafik Design

Prawo autorskie, to temat złożony, często wywołujący kontrowersje, dlatego dziś kilka informacji na ten temat.

UTWÓR to każdy przejaw działalności twórczej w jakiegokolwiek postaci o indywidualnym charakterze, niezależnie od jego wartości artystycznej. Od momentu, kiedy zostanie ustalony przeczytany, zapisany, przedstawiony, nagrany jest chroniony przez prawa autorskie. **Zapamiętaj - utwór jest niematerialny.** Kartka papieru, czy płyta nie są utworem, a tylko materialnym nośnikiem, dlatego kupując książkę, czy płytę nie mamy prawa do swobodnego rozpowszechniania zawartych na nich treści.

Utwory są chronione prawem autorskim!

UTWORAMI NIE SĄ - ustawy, rozporządzenia czy ich projekty (ogólnie akty normatywne), dokumenty urzędowe, urzędowe materiały, znaki, symbole.

Czy wiesz, że mamy różne prawa autorskie:

- ✓ **osobiste** - chronią więź twórcy z utworem. Są nieograniczone w czasie i nie można się ich zrzec lub zbyć w jakikolwiek inny sposób. Chronią nienaruszalność treści i formy utworu oraz prawo do podpisu swoim imieniem, nazwiskiem lub pseudonimem (lub udostępnienie przez autora anonimowo).

Przypisanie sobie autorstwa cudzego utworu to plagiat!

Nie wolno zmieniać treści utworu!

Rozpowszechnianie wizerunku każdej osoby (zdjęcie, rysunek, film, itp.) podlega ochronie!

(Jedynie na rozpowszechnianie wizerunku osoby publicznej, powszechnie znanej, podczas pełnienia przez nią funkcji publicznych, społecznych i zawodowych nie potrzeba zezwolenia. Zezwolenie nie jest też potrzebne, gdy wizerunek osoby jest częścią zgromadzenia, publicznej imprezy bądź krajobrazu).

- ✓ **majątkowe** - umożliwiają autorom zarabianie na tym, że ktoś korzysta z ich utworów. Można je przenieść na inną osobę (zrzec się lub odsprzedać). Po przeniesieniu praw majątkowych utworem dysponuje nowy właściciel.

Przykładami dozwolonego użytku są m.in.:

- kopiowanie i rozpowszechnianie utworu na użytek własny, rodziny i znajomych oraz w celach edukacyjnych,
- cytowanie utworu w całości lub fragmentach,
- pobieranie utworu z Internetu.

Prawa majątkowe wygasają w Polsce po 70 latach od śmierci autora!

(Ogół utworów, do których prawa majątkowe wygasły, nazywamy domeną publiczną).

Z domeny publicznej każdy może korzystać bez ograniczeń!

W przypadku nagrań audio i filmowych musimy prosić o zgodę na wykorzystanie utworu więcej osób niż tylko samych twórców utworu, tj. producentów i artystom wykonawcom!

Pamiętaj!!!

1. Cytując czyjeś utwory, nie zapominaj o napisaniu, kto jest autorem i podaj dokładny tytuł cytowanego utworu. Dlaczego? Ponieważ bardzo ważny jest zarówno szacunek dla pracy własnej i innych, jak też możliwość szybkiego znalezienia całego utworu.
2. Możesz dzielić się książkami, filmami i piosenkami ściągniętymi z Internetu. Pamiętaj, że umieszczanie w sieci dzieł bez zgody ich twórców jest wbrew prawu autorskiemu.

To jak korzystać z prawa autorskiego?

- **Dozwolony użytek publiczny** - dotyczy wykorzystania utworów przez biblioteki, archiwa i szkoły. Obejmuje m.in. prawo przedruku oraz prawo cytatu. Dozwolony użytek edukacyjny pozwala nauczycielowi na korzystanie z dowolnych rozpowszechnionych materiałów podczas prowadzenia lekcji - dla potrzeb uczniów. Utwory chronione prawnie można używać podczas lekcji, ale nie wolno ich kopiować i rozpowszechniać.
UWAGA!!! Dozwolony użytek edukacyjny nie obejmuje programów komputerowych.
- **Dozwolony użytek prywatny** - zezwala na korzystanie z utworów rozpowszechnionych dla prywatnych potrzeb, w gronie rodziny i bliskich znajomych.

- **Dozwolony cytat** - możemy przytoczyć fragmenty utworów w osobiście tworzonych dziełach. Muszą być one odpowiednio oznaczone, tak by nie było wątpliwości, że korzysta się z cudzego utworu. Podajemy autora i źródło, a jeśli autor jest nieznany - informujemy o tym. Drobne utwory (np. krótkie wiersze) możemy przytaczać w całości, dłuższe jedynie we fragmentach.